

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.

En Barcelona, litografia Mallorquina, carrer Juncosa, 6.

No s'retornen los originals encara que no s'publicin.

Reus. Diumenge 29 d'Octubre de 1899

Núm. 8.402

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORNOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes des de 60c. y alle. I. Passeig
i províncies trimestre. rei. per mes o quatrimestre 3.60
Extranger i Ultramar. reis. per mes del Ro.
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra 12 ANYS
Oberta tota la nit
AGRICULTORS ALERTA
Visiteu lo magatzém de guano de
A RIUDOMS

de continuadas curaciones y d'una
acceptació general, son las millors
probas para demostrar que
es lo mejor remey para combatre per crò-
nica y rebelde que sia tota classe de.....
XAROP SERRA

La que paga més
contribució de la pro-
vinciad vincia.
**Guano classe superior—Id. de
peix—Cascos d'arengada para
adops de las hortalisses.**
Magatzém à Riudoms
y à Reus Vilà, núm. 3.

Oracio
Al cap-vespre

Fugim de los prosaich, cercant la aconhortadora
poesia, devots de la belleza. Ounos, Natura, venim á
ton gran temple de volta blava, d'archs de verdor, que
te per incens la boyra y per dossers los núvols; venim
á resar á la claror de la llàntia le lluna y dels teus oiris
los estels, á ferre acatament com á reyaa del mon y de
la belleza, com á mare y com aymada.

Oh malaltis dia! Venim á veuret morir y amorra-
llarte per la silenciosa nit, per la nit que encara igno-
rem si es per tu la morí o es ta dolsa, aymada que á
plaret á plaret se t'acosta amanyagante y cubrinte ab
ton fosch mantell y sa negra cabellera.

Te veillarem, jo! gran decess! per escoltar los teus
farestachs temors y febles sospirs. Per mirar ta fosca
y escoltar ton silenci. Unich remey per nostres cors
ferits per las amargantases realitats y 's desconhorts de
la vida, de la vida de cintat ahont no arriba ton mis-
teri.

Fugint del baf de ciutat, cercant la flaire de las
bosquetases flors, l'esclat dels lliscans, los torrents y
la remor dels rius, de las fonts y las cascates o 'l rit-
me de las onades besant la platja. Venim á oblidar lo
prosaich y compendre la belleza en ton sempre overt
llibre, ahont s'enclou tota la estética profitosa per los
artistas. Y com artistas que som de cor, enfront á tu,
sentim admiració, ens inspirém, comosos y agrebits
resém questa oració sortida del fons del ànima, de-
manants á doll poesia, no més que poesia...

Avansa negra fada de la nit, avansa, somniadora á
encantar á la terra, á omplirle de misteris sublims, de
vaguetas y tenebras de llum de celistia y febles
raigs de la melangiosa lluna.

Adorém á la eternal naturalesa. Estimen sa flora
feta a forsa de petons de sol y llàgrimas del cel.

Besém respectuosament la terra, que al ferro bessa-
entrem á la belleza, á nostre mare y á la nostra tomba.

+ HORTENSI GÜELL.

Catalanesca

Al bon amich Maginet Vilardell.

Bair el Cel més expléndit qu'oviro

en la terra més fèrtil del món,

entre planes y valls y montanyas

s'hi aixeca la nostra Nació;

Catalunya, la pàtria estimada

que volém, defensantla de cor.

Té una història tan rica y hermosa,

sas costums tan bonicas ne son

y ab la parla tan bella's fa entendre,

tan senzilla, tan franca que, jo

la col-loco entre totes primera

y orgullós paladejo sos mots...

He admirat dels seus dies de glòria

las grandes que ns mostra Ripoll;

y he plorat contemplantne las runes

de Poblet, Santas Creus y altres llochs

hont reposan las cendras dels heros.

d'aquest poble qu'encare no ha mort.

He ejimat ses altives montanyas

y he baixat á la vall més profón

y en sus platjas, á punta de dia,

allà lluny ahont s'aixeca aquest Sol

hi he oyitat l'albarada serena

ab sos raigs, destellants, pel triomf..

«Els dies d'abril, d'abril, d'abril, d'abril, d'abril,

salvador BORRUT y SOLER.

Salvador Borrut, estatutari del P. R. C. de Reus.

El P. R. C. de Reus, estatutari del P. R. C. de Reus.

El P. R. C. de Reus, estatutari del P. R. C. de Reus.

La damisela benhaurada

Dante Gabriel Rossetti

La damisela santa's recolzava
damunt de la barena d'or del Cel.
Sos ulls eren més fondos que l'ombrivolt
fons d'aigua que fa'l riu al cap al tard.
Duis a la mà tres lliris, i brillaven
damunt sa cabellera set estels.

El seu vestit, tot llis als peus caient-li,
no portava cap guardinent de flors,
sino una blanca rosa que Maria
li va donar pel culte que li feu.

Els seus cabells, baixant-li per l'esquena,

eren grocs lo mateix que l'hiat segat.

Semblaix-li que fou no més un dia
cantaire del sant trone del Senyor:

hoi fixa, a dintrel l'espard tranquil;
am tot i que, tantost va deseixir-se,
ella no més tenia que uns deu anys.

(D'una, farà potser unes anyades.

També precisament en aquest lloc
va inclinar se ella a mi—Sa cabellera
sobre mi cara tot s'va desfer...
Res feu: queien de la tardor les fulles:
l'anys entera prompte va passar.)

Ella s'estava així dalt la muralla
de la mansió de Deu, per Deu mateix
bastida en la fondaia blava i pura, a bisbeo
allà hon desd'anya comença l'ample Espai;
tant alta, que estenent l'espard a sota,
gaire bé no's podia veure'l sol.

Això és al Cel, en mig de les onades
fluenta de l'ether, lo mateix que un pont.

A sota, am fiamerades i tenebres,
els refluxos del jorn i de la nit
voregen la vuidor, tant al dessota
que volta, com poruc insecte, 'l mon.

Aixà vinguts de nou, al voltant d'ella,
en mig dels vots i precs d'amor etern,

li manifesten tots a la vegada

els seus novells i alhora dolços noms;

i vorà d'ella, igual que flames primes,

les ànimes, passant, sen van a Deu.

Doncs ella s'inclinava i s'abocava
enfora de l'esteric finestral;

en termes que al seu cor excels va enfondre
la daurada barana encés calor,

i als sens lliris, lo mateix que si dormissin,

reposaven damunt son braç creuat.

Del lloc estant del Cel, ella mirava
el Temps com sacsejava crudelment

els móns, igual que un polç. I ella volia

am son espard obrí an el golf un pas;

i ella parlà llavors del mateix modo

que en les esferes canten els estels.

El sol s'havia post; la lluna orlada

era com una fulla tremolant,

llisquinta, sobre 'l golf; i ella aleshores

enraonà en la calma del bon temps.

Salveu era la veu de les estrelles al cel

quan entonen plegades el llur cant.

(I fins ara, oh dolç, amb eix cant d'aucells,

no dirigeix alli los sens accents

ella per sè escolta? Quan les campanes

dominin el granaire del mig-jorn,
que dirigeix los passos a la verana i iste
meva per l'església del firmament.

Ella digué: «Que ell fos aquí voldria,
puix ell ha de venir.—Que no he pregat
jo aquí en el Cel? I sobre de la terra,

que no ha pregat, Senyor, Senyora, ell també?

«No son dos precs, Deu meu, perfecta força!

«Haig de tenir al voltat algun temor?

«Quan entorn de sa testa l'aurèola
brilla's vegi i de blanc torni vestit, en una
li pendrà la mà, i amb ell, compresa, sin'ev
i baixa i clara ensembla la seva ven-

«Ali anírem, com dretaina niu, nosaltres
amb anilles banyarémen en llum d'eternitat.

«Estarem al davant del reliquiari
per hon mai s'ha passat ni s'ha dit;

quines llantes seguir seguit espurnen
somogudes pels precs que s'fan a Deu:

la gracia, fogos dintre un nuvol lots.

Am dós, jo i ell, roparem en l'ombra
que fa aquell arbre mistic i joliu.

dins quina amagadissima creïzença
un sent que la Coloma deu mirar,

puix cada fulla que Ses plomes toquen
diu el Seu Nom intel·ligiblement;

«El jo mateixa en ell vui ensenyar-li
jo mateixa no més, estant així, els canvis
i baixa i clara ensembla la seva ven-

i trobarà en la pausa coneixences
noves i coses noves per fruit.

(Ai là! Amdós, amdós, amdós, declares.

Am mi sigüeres una realment
abans. Però gla voluntat suprema
voldrà elevar per sempre a l'unitat

l'ànima de la qual la consensiblement
am la teva és son gran amor per tu)

«Amdós—diu ella—cercarem el seti
hon la nostra Madona deu estar
am les cinc dames verges nomenades
am noms que dolcs sinfonies són: Cecilia,

Margarida, Madalena, Gertrudis, Rosalia: angelicals.

«Segudes am rodona, am la cintura
enlleçada, amb el front engarlandat,

teixeixen roba blanca com la flama,
(treint de la madeixa) l'aurà,

per adorna's vestits de natalici
pels que, acabats de neixir, s'hagin mort.

«Ell i emerà, felic, tot emmadint-pe;

la meva galta posarà llavors
en la seva, parlant del amor nostre,

que mai ha sigut feble ni dolent: «de diaq

i aprobarà l'aimada i Santa Marea avols i

lo meu orgull, i em deixarà parlar-los a mit

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

que no s'ha de fer, i que no s'ha de fer,

viuriem, tot seguit amdós per sempre units, eternament plegats amdós.

Va guitar, va escolà i va d' aleshores am veu menys triata que susu: «Això serà quan vingui». I va resà en silenci. La llum va penetrar-la tota, allí, comblerta per un vol blanquissim d'àngels. Sos ulls pregaren, i ella somrigué.

(Vaig veure'l seu sonris) Pró de seguida vaguejja'l seu camí per les distants esferes. I ella va posar aleshores els braços seus en les baranes d'or, i en les mans va posar la seva cara, i va plorar. (Jo vaig obir 'ls seus plors.)

Traduit de l' anglès per J. PEREZ JORBA.

SOLIDARITAT

Lo moviment regionalista espanyol ha arribat à una situació tal, que ja no es possible ofegarlo. Desenrotillats sos gèrmens de vida à la escalfor del foix patri que jamay s' esmortueix per compèrt de l' ànima dels pobles, y revifat aqueix ab las darreras fuetadas centralistes, lo regionalisme avuy per avuy ha traspasat l' etzárós periodo de la propaganda pera entrar francament en una època nova de ruda lluya. Per ff las regions del Nort han despertat del apesarós insomni en que jeyan dintre del Estat espanyol. Ab los ulls mitjà endormiscats encare, han contemplat ab escarafalls com los frufts de son honorat travall se malmenavan entre las disbauxas d' un poble lleuger é imprevisor, y passada la terbolina de la primera impresió y una volta recobrada la conciencia de la seva propia personalitat s' han llençat ab apostólica té à deslliurarla. Feréstecs crits de llibertat retrunyint per tot l' espai, son préludi de la epopeya d' incommensurables sacrificis: lo regionalisme espanyol va à començar la seva edat heròica.

La lluya serà esgarriosa degut à las oposades condicions de las dues parts beligerants y à las supremes causes que la motivan. D' una part trobem un poble cridaner, irreflexiu, neuròtic per temperament, impresionable à la més petita observació d' una prempsa mercantilista. Combat ab passió'l regionalisme perquè may ha sentit la llibertat, no apar sino un verdader anacronisme, una encarnació viuenda d' aquell degenerat poble romà del temps dels Tiberis, Caligulas y Nerons en plena civilisació moderna: ab empleos y diversions, ab «pan y toros» se dona per satisfet; y poch li interessa si 'ls destins del Estat corren en mans de politicaires, y si la gent de la forsa, la seva oligarquia pretoriana, indisciplinada com la mateixa de la Ciutat eterna, 's fa àrbitre y dominadora en tots los ordres.

Ovirarem pobles de diverses procedencies. Son nombre total es relativament reduxit y 'ns esglayaria si no 'ns confortessin las qualitats indiscutibles de sos components. Parlan diferents llengüas; teneu distint modo d' esser, pero respectacle original marcan com si tots pensessin de la mateixa manera. Es la forsa de la idea y la comuna desgracia que 'ls fa donar la abrazada de germanor; es la identitat del enemic y del peril que à tots els los mou à preparar-se enfront la futura tempesta; es lo supréim esfors pera salvar las costums, las lleys, la llengua.

Lo topament es inevitable. Mes, d' altra part, repugna à la naturalesa de pobles masclers lo pidolar, com migrada almoyna, engrunys de llibertat.

¿Quina direcció pendrà'l catalanisme devant de tan critica situació? ¿Sabrà enfrenar los vigorosos impulsos de son individualisme? La nota individualista constitueix indubtablement una de las millors qualitats èticas del poble català, pero abandonada à si mateixa podria conduhir à resultats negatius, qui sab si al enarquisme de la causa. Es precís que 'ls catalans, tentnos cárrec de la solidaritat de la nostra tasca, no travallém sense tò ni só, sino obehint tots à certa unitat de fins y aspiracions. Es absolutament necessari «socializar» los esforsos si es que à algun lloch volém arribar.

T. C.

Sistema vell

Las lleugeresas é impresions del Gobern nos han portat à la dificil situació actual.

Sempre à Espanya succeeix lo mateix. Res se preveu; la realitat panteja la urgencia d' una resolució, y pera sortir dels apremis del moment cap minstre posa reparo en la magnitud ni en la abundancia de las ofertas; y comensa lo conflicte, y l' poder públich s' encogeix d' espallasses, y creix la dificultat, y allors se nega tot, lo just y lo injust, y per últim s' apela à la suspensió de garantías, à la violència, terme supréim dels accidents, mida ineficás pera las cuestions fundamentals,

Vell es lo sistema. Tots los governs han recorregut lo mateix camí, y cap ha sapigut aprofitarse de las ensenyansas. Tots han cregut que 's podia enganyar à la opinió, y després de burlada no han atinat ab altre recurs pera salvar lo conflicte que ab l' empleo de la forsa. Lo Gobern s' erra, com altres que ab la mateixa imprevisió pecaren. Lo més que pot succeir ara, es que la autoritat militar, consegueixi la sumisió en los carrers. Ab víctimas ó sense elles, ab processos ó sense ells, ja està l' ordre material restablert, y embargan los agents, y la policia es respectada per temor y no per afecte. Pero hi haurá

necessitat d' aplicar à Barcelona lo que en los días de la revolució de Septembre comunicà respecte d' una població andalusa lo quefe d' una divisió que anà allí à mantenir l' ordre: «Barcelona està rendida, pero no pacificada».

Lo sistema es vel, y si de resultats momentanis pràctichs pera'l Gobern, de fatals consecuencias pera'l porvenir.

Han pensat, acàs, los governants, en que tras del venciment en carrers, pot venir la conjuració, l' augment de regionalistas exaltats, tot lo que porta aparellat la rebeldia, y será tant si à aqueix estat s' arriba pera la concordia, ni encare retirantse à la vida privada los au ells de las imprevisions?

Mediteho lo Gobern y caurá de son burro.

(De la Opiniòn de Cataluña).

CRONICA

Observacions Meteorològicas

del dia 27 d' Octubre de 1899

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observació particular
9 m. 3 t.	759 759	86 82	'	3'6	Núvol	

Horas d'obser vacío	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
	Máxima	Minim.	Ter. tip.		
9 m. 3 t.	Sol. 29 Sombra 25	16 24	20 S.	S. Cun Nin	0'6 0'7

Al valent de la «Crónica Reusense»

Estich del tot esverst.

May en la vida m' havia sorprès un escrit tan fastigós, tan repugnant, que 'm fes apartar d' asco la vista el llegirlo. Ni may, tampoch, m' he topat ab més faticas y penas pera contestarlo.

No sé si atribuirlo à una venjança del Director de la «Crónica» Sr. Sugrñes y Aleu, en que intenta sellar comples passats que tecia ab Lo SOMATENT, ara que té un Carnestoltes à la redacció, ó es que l' terrible polemista Fernán, busca ocasió d' espatiar à las criaturas.

Poden ser abdós coses, per més que s'oposan à ellas la amistat que 'm creya'ns dilligava al Director del periódich y à mi, y las satisfaccions que l' Gregori Fernán, ahir mateix à la tarde, me va venir à donar, acort del *lapis y l' paper*, afeint que sentia la forma en que 'l tenia redactat y que no 'n fes cas.

Té raho: sola lo desprecia se mereixen los atacs quan son injustificats y las calumnias quan surten d' ua cervell obcecado, ó son filials d' un carácter que obra inconscientment; pero com algunas vegadas, casi sempre, lo silenci's traduix en cobardia y las falsas afirmacions del miraculos redactor de la «Crónica» son massa grossas, y massa desvergonyits los insults, be tinc de provar lo contrari, no tant per mí, com per la opinió à qui tracta d' extraviar presentantse com à innocentia criatura, fent las següents afirmacions:

Primer. Lo Director de LO SOMATENT soch jo, y 'l meu nom hauria facilitat lo Secretari del Ajuntament si judicialment hagués sigut reclamat.

Segon. Falta à la veritat que després del sopar se prengués l' acort d' anomenar al senyor Vallvé lo del paper y 'l lapis.

Tercer. Aceptém lo testimoni dels Directors del «Semanario Católico», «Diario de Reus» y fins lo de la mateixa «Crónica Reusense» pera que confundeixi el vil calumniador ó que asseverin la meva falsetat, sense l' agravi que se 'ls hi fa al consignar: Si no hay quien volviendo por los fueros de la Prensa me ayude, no me arredro; me basto yo sólo para lograr mi honrado propósito.

Quart. Barra se necessita invocar que en lo número del divendres no protestarem del suelto del dijous de la «Crónica», ja que si no ho férem, se deu à evitar fer presentar un paper deslliunit el mateix Fernán, al repartidor de dignitats, de famas y al perdona-vidas.

Això ho paga: y preguntó jo are. «Si pera mantener lo meu criteri, la meva paraula, m' he fet digne à tots aquells honorosos calificacions, segons de qui venen, que 's hauria de dir à qui tan descaradament s' ha empenyat en falsejar la veritat?

Efectivament à mi m' han parat los peus: pero los qui me 'ls han parat ha sigut la meva educació, que aquesta vegada me va aconsellar protestar de la proposició primer, y del suelto en segon lloch, al veurer la informalitat de la «Crónica», en no dir res en son número del divendres.

Quint. Si sapigués llegir hauria vingut en coneixement que al dir nosaltres: lo nostre bon nom y sensatés

exigeix madurar ben bê las resolucions, no 'ns referim à nosaltres, sino à tots los companys de la prempsa, ja que las brivallades d' un molt sovint las paguem tots.

Sisé. Me te molt sens cuidado que 'm dongui ó no importància y que segueixi ó no segueixi la ridicula discussió que ell ha provocat y que à mi no 'm dol gens.

Y per últim la bona oriensa aconsella y 'ls homes de pundonor així ho fan, penire la venjança d' altro modo.

Dir que à un mentis no se l' ha de contestar ab trases gruesas, després d' haverne escrit tantas, per que ab més modos, d' embusterlo lo vaig tractar jo, la veritat, fa riure y casi casi, esclarmer:

Pobret, y quinas ganas té de divertir al públic!

FRANCESCH COLOM y ESCODA.

Nostre estimat amich y bon company D. Joseph Ferré y Gendre, que era accidentalment Director de Lo SOMATENT desde l' dia que va sortir de viaje l' amich Colom y Escoda, s' encarregarà dillans d'aquell càrrec en propietat, per més que ja sab lo senyor Ferré y Gendre que en totas las qüestions se li hauria respectat lo criteri seu, y que per bonas hauríem trobat las resolucions que hagués pres en qualsevol reunio entre 'ls demés companys de la prempsa.

Lliga una amistat massa antiga als senyors Ferré y Gendre y Colom y Escoda pera que abdós poguessin discrepar en cap assumpto.

Constituix pera 'ls més intencionats.

Lo Corresponsal en aquesta ciutat de «La Veu de Catalunya» de Barcelona nos prega la inserció de las següents ratllas:

Ignoro per quinas causas lo telegrama que ahir vaig enviar à «La Veu», transmitint l' acort de nostre Ajuntament de ferse seu le telegràma del senyor Alcalde dirigit al Sr. President del Foment del Tràvall Nacional de Barcelona, oferintli la població pera'l cas de persistir aquella important entitat en son pensament de celebrar lo «meeting» que tenia acordat y del acort de nom rar una Comissió composta del Alcalde Sr. Font, president de Gobern Sr. Vallvé y regidor senyor Nougués, aparegués ahir mutilat sense 'ls noms del Alcalde y President de Gobern y sense l' final.

Com anava escrit en català lo lelegrama bé podría ser que el reble à Barcelona se'n menjessin la meytat ó que la censura lo deixessin à la seva satisfacció.

Res Barcelona en la vida anormal que reporta un estat de siti injustificat y al objecte de que no s' atribueixin aquellas omissons, principalment la del Sr. Vallvé. à la cuestió del acort, me permeto fer aquesta aclaració.

Ahir sortí de nostra ciutat en direcció à Barcelona nostre particular amich D. Miquel Colom, abont s'embarcarà pera Buenos Aires.

Lo Sr. Colom ha passat una llarga temporada en aquesta ciutat al costat de sa familia y amichs captantse las simpatias à tots quants han tingut ocasió de tractarlo, lo que ha fet que sa marxa hagi sigut molt sentida.

Per l' interès de tenir per bona part del públic, y d' un modo especial en aquets moments pers quins pensan anar à l' Exposició Universal de Paris, ja pròxima, posém en coneixement de nostres lectors que está à punt de quedar terminada l' impressió de la tant nova com interessantissima obra «El francés en la mano» que son autor, lo conegut professor d' idiomas de BILBAO, D. Joan Alvarez y Alvarez, está tirant à BURGOS, ab gran èxit, à jutjar per l' infinitat de demandas que l' Sr. Alvarez reb diariament de totes las provincias d' Espanya, segons carta que tenim à la vista.

Dita obra pot adquirirse remitint al autor la mòdia cantitat de vuit pessetas en lluransa del «Giro Mútuo» ó en sellos, baix sobre certificat; respondent lo senyor Alvarez de sa inmediata arribada à mans dels interessats, quins la rebràn per correu, en paquet assegurat.

Les demandas deuenen dirigirse à BURGOS, Llana de Afuera, núm. 5, principal.

Hem sigut invitats pera assistir à la inauguració del Curs Académich del Colegi de Sant Pere, y reparació de premis, quin acte tindrà lloch à dos quarts de quatre d' aquesta tarda en lo mateix local de dit Colegi.

Agrahím l' invitació.

En la nit d' avuy diumenge se posaran en escena en lo teatre de la Societat «Círcol Artístich Català», les aplaudidas pessas catalanas en un acte denominadas «La Teta Gallinaire», «Campi qui pugui» y «La mala nit», acabantse la funció ab l' ecostumat ball.

Hem rebut un exemplar del programa dels festejos que han de celebrarse à Girona, en obsequi á son patró S. Narcís, durant los dies 28 d' aquest mes y següents fins lo 5 de Novembre pròxim.

En dit programa figura la celebració de funcions religioses, concerts, retrets, fochs artificials, sardanes, carreras de velocípedos, corrida de toros, balls y altres espectacles.

Las festes prometen resultar brillants.

Diuhen de Tarragona:

«Animadissim se vegé lo mercat celebratahir en nostra piazza, assistint al mateix gran número de foasters.

No obstant, no's verificà en vins cap transacció, donchs los propietaris continuan sostenint preus que 'ls comerciants se negan á satisfier.

Ahir se recaudaren per concepte de Consums pesetas 1202'45.

Havent cessat com President del Centre Català de Sabadell D. Manuel Folguera y Durán, en virtut de son nombrament pera la presidencia de la «Unió Catalana», ha passat á ocupar aquell càrrec lo que era vispresident del Centre D. Gabriel Mergenat, essent elegit pera la vispresidencia D. Pau Colomer.

Continua pendent lo conflicte obrer de Granollers.

Dijous á la nit, de set á vuyt, van ser ocupats alguns carrers de la vila per individuos de la Guardia civil y de Mossos de la Esquadra.

Sembra que 'l Gobernador civil y el Capità general s' han canbiat impresions sobre 'ls referits successos.

La «Gaceta» ha publicat l' anunci de concurs de 60 y tantas plasses de comptadors municipals.

No's publican totes las vacants per estar pendents les consultas sobre 'l cupo de consums ha de contarse en les cent mil pessetas de pressupost, condició precisa pera necessitar comptador.

Lo del Transwaal

Londres, 27.—«The Standard» aplaudeix tot quant lo Gobern ha fet respecte del Transwaal.

A aquest objecte publica un extens article encaminat á demostrar lo acertat de les disposicions donadas per lo ministre de la Guerra y 'l Almirantash.

Un correspolsonal que acompaña al general Buller diu al «Daily Mail» que 'l generalissim se proposa passar la «Noche Buena» á Pretoria.

En aquesta població, segons se diu, lo generalissim firmarà lo tractat de pau.

Les notícies que de la guerra se reben en la City son desconsoladoras y això contribueix á que aumenti lo pessimisme.

Extraoficialment se sap que 'ls boers son amos de 200 kilòmetres de via férrea, que han desallotjat als inglesos d' importants posicions y han pres considerables convoys de queviures y municions, y per últim, que continúan son moviment d'avans.

Lo coronel Harry ha sostingut un combat durant dos dies, resistintse contra 'ls transvaalenses.

Desde 'l primer moment, vista la superioritat del enemic, demana al general White reforsos que li foren denegats.

Harry feu la mateixa petició á la guarnició de Kimberley y obtingué la mateixa resposta.

No poguent resistir per més temps se vegé obligat á rendirse.

A Londres s'amaga la veritat de lo que succeix en lo Transwaal y no se sabrà segurament fins que no's tancin las Cambres.

Paris, 27.—Los telegramas del Cabo de Bona Esperanza, rebuts á Londres, diuen que 'ls boers han ocupat la ciutat de Windsor.

De Pretoria comunican que en lo topement ocorrèt uns d' ahir entre 'ls boers y 'ls inglesos manats per lo coronel Kenna, á Rodedrift, los primers tingueren sis morts y quatre presoners; los segons no donan compte de les baixas que pogueren sofrir.

En canvi s' ha confirmat, á pesar dels despachos oficials inglesos, que aquéts no prengueren cap canó als boers en la batalla de Glencoe.

Secció oficial

Banch de Reus de Descuentos y Préstams

Desde 'l dia primer de Novembre pròxim les llibretas de la Caixa de Economías perteneixents á la primera emissió quedarán subjectas al Reglament de les segona emissió.

Si algú dels posseidors de ditas llibretas de la primera emissió no estigués conforme ab dita modificació deurà retirar lo total capital que acrediți, desde les 9 fins á les 12 del matí de tots los días laborables escepte los dilluns; y d' estar conforme, se servirà passar á aquestes oficinas en los mateixos dies y horas senyalats, pera efectuar lo correspondent cambi de llibretas.

Reus 25 Octubre de 1899.—Lo Secretari.—Joseph Montagut.

Registre civil

del dia 27 d' Octubre de 1899

Naixements

Domingo Torres Vidal, de Domingo y Francisco.

Matrimonis

Cap.

Defunciones

Cap.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Narcís.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Segueix á las sis de la tarda lo Novenari d' ànimes ab sermon y laments. Demà s'començarà dita funció á les cinch de la tarda predicant lo Rvnt. senyor D. Joan Llauredó. Lo dilluns y dimarts tindrà lloch dit Novenari á las sis de la tarda.

Sant de demà.—Sant Marcelo.

Secció comercial

J. Marsans Rof

Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisió á Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	64'25	Aduanas	95'87
Exterior	'	Norts	48'70
Amortisable	'	Fransas	46'30
Cubas 1896	71'62	Orenses	12'50
Cubas 1890	60'12	Obs. 6 0 0 Fransa	88'25
Filipinas	78'25	Id. 6 0 0	44'87
Exterior París	62'32	Id. 3 0 0	'
Paris	26'25	GIROS	'
		Londres	31'87

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisió á Barcelona á las 4 de la tarde del dia d'ahir.

Interior	64'56	Cubas del 86	71'87
Orenses	12'50	Cubas del 90	60'25
S. Juan	'	Aduanas	95'87
Norts	48'50	Ob. 5 0 0 Almansa	89'
Fransas	46'30	Id. 3 0 0 Fransa	44'75
Filipinas	78'25	PARÍS	'
Exterior	61'15	Norts	'
Paris	26'25	GIROS	'
		Londres	31'87

Moviment del Port de Tarragona

Entradas del dia 25

De Port Vendres, en 4 dies, pol. gol. francesa «Jeune Lucienne, de 63 ts., ab efectes, consignat á D. Anton Mariné.

De Port-Vendres, en 3 dies, paill. francesa «Anne», de 67 ts., ab efectes, consignat á don Anton Mariné.

Despatxades

Pera Londres y esc., vapor inglés «Pinta», ab efectes.

Fàbrica de flors artificials

Maria Perpinyá

REUS.—Carrer Major, número 22.—REUS

Com tots los anys en aquesta època hi ha un gran y variat surtit en coronas fúnebres, flors de seda, pluma, porcelana, zinc y tela impermeable; medallons de diferents formes y classes, creus, pensaments y altres objectes artístichs que en lo dia de difunts, soLEN colocar-se sobre las tombas, com carinyós tribut dedicat á la memoria dels que foren.

Alta novetat en coronas de porcelana

Se fan també tota classe d' inscripcions ab lletras brodades, pintadas y de paper, destinadas al propi objecte.

PREUS REDUITS

NOTA.—Se dibuixan cintas pera brodar inscripcions.

PASTILLAS FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocaina y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faringeas, ronquera, aferia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bonas farmaciacs y principals droguerias.

Anunci particulars

PERA 'LS MORTS

Riquissim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y demés adornos pera nitros, panteons y sepulturas y recomposició dels propis objectes que 's troban fets malber.

Ripoll germanas

CARRER LLOVERA 29

També trobarán en aquesta casa gran varietat de plantas y altres adornos pera saló.

CAFETERS!

Cartulines, cromos, fotopies y bitlets pera la Rifa de dolços. Papers pera plats de confitura. Llistas pera 'l sorteig de dolços. Y tot lo concernent á dit sorteig á preus limitadíssims.

IMPREMP TA FERRANDO

Traslado

BOTIGA Y PIS ab aigua y gas en lo carrer de Llovera núm. 18.

Donarà rahó don Esteve Rosselló, fuster. Arrabal alt de Jesús, núm. 24.

CLASSES DE MÚSICA

TEORIA Y PRACTICA MODERNA

DE SOLFEIG, PIANO Y CANT

A DOMICILI Y EN SA CASA PER LO PROFESSOR DON ESTANISLAO MATEU

Arrabal Santa Anna, 64, Entrassol.

Curs especial pera senyoretas

Diversions públiques

Teatro Fortuny

GRAN COMPANYIA CÓMICHE DRAMÁTICA dirigida pel primer actor

DON MIQUEL OEPILLO

Funcions pera avuy. Tardes: L' interessant melodrama en dues parts, dividides en vuyt quadros, original de Mr. Pierre Decourcelle, traduhit al espanyol per D. Joan Cusenat, titulat «Los dos pilletes».—A las tres.

Nit: 10 d' abono.—Quinta representació de «Los dos pilletes». Entrada al localitat 3 rals.—Id. paraís 2.

A dos quartals de deu.

Imp. de C. Ferrando.—Plaça de la Constitució.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrerà forsa motriu ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continua à la vegada que extraordinaris condicions d'economia en lo cost de compra y consum, reuneixen les de marxa silenciosa, gran llàmpia, espai reduxit y facilissim maneig, ventatges difficults d'obtenir ab altres sistemes. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian á voluntat, las velocitats minima y maxima.

Los gastos d'oli pera son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerar-se com nuls.

En aquestes oficines se facilitaran onanta classe de datos sian necessaris.

Reus 9 Juny 1899.—Per la Electra ReuseNSE, LO DIRECTOR.

Licor de fibrina y carn líquida RICHARD

Lo millor tònic-reconstituyent conegut, indicadíssim contra'l raquitisme, escròfula, tuberculosis, convalecències y en totes las malalties caracterizadas per lo sello de la debilitat y que requereixen un bon aliment sens embargar l'estómac. Se ven en totes las farmacis.

ODISSEIA

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

TIPOS Y PREUS DELS PLANTADORS

DE
UN TAMAÑO ALTAZADA

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment á tots los pagesos y propietaris de vinyas, téta vegada que en él á més de donar-se compte dels importants temes que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurní de Noya, s'hi troben explicades ab claretat totes aquelles operacions y cuidados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americà, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda, y alseada dels ceps y manera de cuidarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y fermar las vinyas, etc.; etc.; seguit d'altres no menos importants datos molt dignes de tenir-se en compte sobre la manera de conduir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blanxs y rosats, y cuidados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan les més pràctichs é intel·ligents viticulors d'Espanya y França; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pèra que puga compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impresió, enquadernat á la holandesa, y's ven en aquesta Imprenta, al preu de UNA PESETA.

Ferrocarril econòmic de Reus á Salou

Servei de trens que regirà desde'l 2 d'Octubre de 1899.

Sortides de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarda.

Sortides de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarda 5'10 y 7'25 nit.

Tranvia d' vapor.—Sortides de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortides del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septembre 1899.

Publicacions regionalistes que 's reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenal de Catalunya, «L'Art del Pagès», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatre Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olotí», setmanari de Catalunya, de l'ot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafraña del Panadé.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallès», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Cata nya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruna (Galicia).—«Euskalduna», «Euskezale», setmanaris de Bilbao (Bizcaia).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alceñiz (Aragó).

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

DE

Francisco Gras y Elias

3 pesetas exemplar.—Se ven en aquesta Impremta.

ASCENSORES-SIVILLA

Hidràulicos y Elèctrics

MONTA CARGAS Y MONTA-PLATOS

APARATOS

ELEVADORES

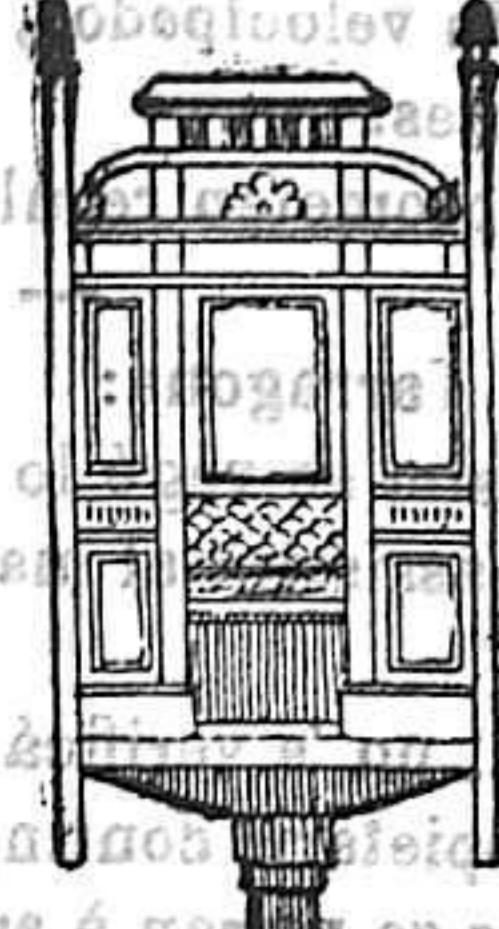
DE

TODOS

SISTEMAS

MOVIDOS

POR MOTOR

Vapor, de Gas

y Á BRAZO

MUNAR Y GUITART

s. en c. 1895

INGENIEROS Y ARQUITECTOS

LIBERTAD, 1, MADRID

La casa construye y tiene funcionando aparatos elevadores de todos los sistemas conocidos, como son los de equilibrio superior, equilibrio inferior, hidrostático, funiculares de compensador, eléctrico, hidroeléctrico, mecánicos, etc., que se describen en el CATALOGO GENERAL DE LA CASA.

Se facilitan Catálogos y Presupuestos

1897

Invitación para participar á la próxima

GRAN LOTERÍA DE DINERO.

500,000

MARCOS

aproximadamente

PESETAS 750.000

Marcos 11,764,525

6 sean aproximadamente

PESETAS 18,000,000

La instalación favorable de esta Lotería está arreglada de tal manera, que todos los arriba indicados 59.180 premios hallarán seguramente su decisión en 7 clases sucesivas.

El premio mayor de la primera clase es de marcos 50.000, de la segunda 55.000 asciende en la tercera á 60.000, en la cuarta á 65.000, en la quinta á 70.000, en la sexta á 75.000 y en la séptima clase podría en caso mas feliz eventualmente importar 500.000, especialmente 300.000, 200.000 marcos etc.

La casa infrascrita invita por la presente á interesarse en esta gran lotería de dinero. Las personas que nos envian sus pedidos, se servirán añadir á la vez los respectivos importes en billetes de Banco, libranzas de Giro Mutuo, estendidas á nuestra orden, giradas sobre Barcelena o Madrid, letras de cambio facil á cobrar, ó en sellos de correo.

Para el sorteo de la primera clase cuesta:

1 BILLETE ORIGINAL ENTERO. PESETAS 9.—

1 BILLETE ORIGINAL MEDIO. PESETAS 4'50

El precio de los billetes de las clases siguientes, como tambien la instalación de todos los premios y las fechas de los sorteos, en fin todos los pormenores se verá del prospecto oficial.

Cada persona recibe los billetes originales directamente que se hallan provistos de las armas del Estado, como tambien el prospecto oficial. Verificado el sorteo, se envia a todo interesado la lista oficial de los números agraciados, prevista de las armas del Estado. El pago de los premios se verifica segun las disposiciones indicadas en el prospecto y bajo garantía del Estado. En caso que el contenido del prospecto no concuerde á los interesados, los billetes podrán devolverse pero siempre antes del sorteo y el importe remitido será restituído. Los pedidos deben remitirse directamente lo mas pronto posible pero siempre antes del

10 de Noviembre de 1899

Valentin y Comp.

Expededuria general de loterías

HAMBURGO
ALEMANIA.

Para orientarse se envia gratis y franco el prospecto oficial á quien lo pida